TEBLİĞ

Ticaret Bakanlığından:

HELAL UYGUNLUK BELGELİ ÜRÜNLERİN İTHALAT DENETİMİ TEBLİĞİ (ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE DENETİMİ: 2026/35)

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı; ithal edilmek suretiyle iç piyasaya arz edilecek ürünlerdeki helal uygunluk işaretlerinin ve bu ürünler için düzenlenen helal uygunluk belgelerinin haksız ticari uygulama teşkil etmesini engellemek, bu suretle ilgili düzenlemelere uygunluğunu sağlamak ve aldatıcı ticari uygulamalara karşı koruma sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi ile Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimine tabi tutularak ithal edilecek ve Kurumun akreditasyon hizmeti verdiği uygunluk değerlendirme alanlarına konu Ek'te yer alan ürünleri kapsamaktadır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Tebliğ, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 455 inci maddesine, 1/11/2017 tarihli ve 7060 sayılı Helal Akreditasyon Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanuna, 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununa, 14/9/2022 tarihli ve 6038 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararına ve 16/8/2023 tarihli ve 32281 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Dış Ticarette Teknik Düzenlemeler Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

b) Denetim Birimi: Bakanlığın Bölge Müdürlüklerine bağlı Ürün Güvenliği Denetimleri Grup Başkanlıklarını,

c) Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi (TAREKS): Ürün güvenliği ve teknik düzenlemeler mevzuatı uyarınca yürütülen denetim, uygunluk ve izin işlemlerinin elektronik ortamda ve risk analizi esaslı olarak yapılması amacıyla kurulan internet tabanlı uygulamayı,

ç) Fiili denetim: Belge kontrolünü veya fiziki denetimi,

d) Firma: Bu Tebliğ kapsamındaki faaliyetlere konu olan, kamu kurumları dâhil, tüm gerçek ve tüzel kişiler ile bunların temsilcilerini,

e) Helal uygunluk belgesi: Helal ürün ve hizmet belgelendirilmesi amacıyla helal uygunluk değerlendirme kuruluşları tarafından yürütülen faaliyetler neticesinde düzenlenen belgeyi,

f) Kanun: 1/11/2017 tarihli ve 7060 sayılı Helal Akreditasyon Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunu,

g) Kapsam dışı: Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu olarak Ek'te yer almakla birlikte, helal ibaresi taşımayan ürünleri,

ğ) Kurum: Helal Akreditasyon Kurumunu,

h) Ticaret Denetmeni: Denetime konu ürünlerin ilgili teknik düzenlemelerine ilişkin bilgiye sahip denetmen ve denetmen yardımcılarından oluşan personeli,

ı) Ürün: Helal Akreditasyon Kurumunun akreditasyon hizmeti verdiği uygunluk değerlendirme alanlarına konu olan her türlü madde, müstahzar ve eşyayı,

ifade eder.

TAREKS ve firma tanımlanması

MADDE 5- (1) Bu Tebliğ kapsamı ürünleri ithal etmek isteyen firmaların, 8/8/2025 tarihli ve 32980 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi Hakkında Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2025/28) çerçevesinde TAREKS'te tanımlanması gerekir.

(2) Helal uygunluk denetimlerine ilişkin başvuru, denetim ve bildirimlere ilişkin işlemler TAREKS üzerinden yapılır.

Temel uygulama ilkeleri ve denetim

MADDE 6- (1) Türkiye'de helal uygunluk değerlendirme faaliyeti gönüllülük esasına dayanır. Bununla birlikte, piyasaya arz edilecek ve Kurumun akreditasyon hizmeti verdiği uygunluk değerlendirme alanlarına konu ürünlere yönelik helal uygunluk değerlendirmesi yapacak kuruluşların, Kurumca veya Kurumun taraf olduğu ikili veya çok taraflı karşılıklı tanıma anlaşmaları kapsamında diğer ülkelerce yetkili kılınmış kurumlarca helal akreditasyonu zorunludur.

(2) İthal edilmek suretiyle piyasaya arz edilecek olan Ek'te yer alan ürünlerin helal işareti, markası, damgası, resmi veya herhangi bir helal ibaresi taşıması halinde birinci fıkrada tarif edilen kurum veya kuruluşlar tarafından belgelendirilmesi esastır.

(3) Birinci fıkrada tarif edilen kurum ve kuruluşlar ile bunların helal uygunluk belgesi verdiği ürün gruplarına ilişkin bilgiler Kurum tarafından internet sitesinde yayımlanmak suretiyle duyurulur.

Denetim başvurusu

MADDE 7- (1) Bu Tebliğ kapsamında bulunan ürünlerin ithalatında, Denetim Birimlerine yapılacak başvurular, firma adına yetkilendirilen kullanıcılar tarafından Bakanlık internet sayfasındaki TAREKS uygulaması üzerinden gerçekleştirilir.

(2) Ürünlerin taşıdığı herhangi bir helal ibaresine ilişkin belgelerin TAREKS'e yüklenmesi zorunludur.

Fiili denetim

MADDE 8- (1) Başvuru üzerine, TAREKS aracılığıyla gerçekleştirilecek risk analizi sonucunda fiili denetime tâbi tutulmasına karar verilen ürünler, Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde denetime tâbi tutulur.

(2) Fiili denetim; iç veya dış ambalajında helal işareti, markası, damgası, resimli veya diğer tanımlayıcı unsurları da dahil olmak üzere herhangi bir helal ibaresi tespit edilen ürünlere ilişkin helal uygunluk iddiasının Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasına uygunluğunun kontrolü suretiyle yapılır.

(3) Fiili denetimler Ticaret Denetmeni tarafından gerçekleştirilir.

(4) Fiziki denetimlerde firma hazır bulunur. Ticaret Denetmenleri, ürünleri denetime konu olan firmaya, istenmesini beklemeksizin, kimlik kartlarını gösterir. Firma, denetim hizmetlerinin en iyi şekilde yerine getirilebilmesi için görevlilere gerekli kolaylığı göstermekle ve istenen tüm bilgi ve belgeleri sunmakla yükümlüdür.

(5) Fiili denetim sonucunda ürünlerin ilgili mevzuata uygun olduğunun belirlenmesi durumunda TAREKS referans numarası oluşturulur.

(6) Risk analizi sonucunda fiili denetime tâbi tutulmasına gerek görülmeyen ürünlerin ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarası doğrudan oluşturulur.

Kapsam dışı

MADDE 9- (1) Gümrük idarelerine kapsam dışı olarak beyan edilen ürünlerin ithalatında, gümrük beyannamesinin 44 nolu hanesine 26003523652311236520036 referans numarası ithalatçı tarafından kaydedilir.

(2) Kapsam dışı olarak beyan edilen eşyaya ilişkin şüphe duyulması halinde, gümrük idaresi eşyayı TAREKS'e yönlendirebilir. Ancak, eşyanın kapsamda olup olmadığına ilişkin beyan firmanın sorumluluğunda olup TAREKS'e yönlendirilmemesine ilişkin gümrük idaresi sorumlu tutulamaz.

İthal ürünün reddedilmesi

MADDE 10- (1) Yapılan ithalat denetimi sonucunda, ürünün ilgili mevzuata aykırı olduğunun tespit edilmesi durumunda ürünün helal beyanıyla ithalatına izin verilmez.

(2) İthali uygun görülmeyen ürün veya ambalajındaki helal uygunluğa yönelik ibarenin Denetim Birimince uygun görülen bir yöntem ile çıkarılması halinde ürünün ithalatına izin verilebilir. Aksi durumda; mahrecine iade, üçüncü ülkeye transit veya ihraç kaydıyla satış ya da masrafları sahibince karşılanmak koşuluyla imha edilmek üzere bulunduğu gümrük idaresine terk edilebilir.

Denetim bilgilerinin gümrüklere beyanı

MADDE 11- (1) Ürünlerin ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarasının veya 9 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen kapsam dışı referans numarasının gümrük beyannamesinin 44 numaralı hanesine firma tarafından kaydedilmesi zorunludur. Aksi takdirde, ürünlerin ithalatına izin verilmez.

(2) TAREKS referans numarası kapsamı ürüne ilişkin Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu, firma ünvanı, vergi numarası ve miktarı gibi bilgilerin söz konusu ürünlere ilişkin firma tarafından gümrük beyannamesine kaydedilen bilgilerle aynı olması gerekir.

(3) TAREKS referans numarası verildiği tarihten itibaren 1 yıl süreyle geçerlidir.

Kullanıcıya yapılan bildirimler

MADDE 12- (1) Kullanıcı, denetim süreci ve sonucuna ilişkin sorgulamaları TAREKS üzerinden yapar.

(2) Denetim sürecine ve sonuçlarına ilişkin kullanıcıya yapılan bildirimler, Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi Hakkında Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2025/28) uyarınca beyan edilen elektronik posta adresine iletilir. Kullanıcıya ulaşmayan bildirimlerden Bakanlık sorumlu değildir.

Bilgilerin gizliliği

MADDE 13- (1) Bu Tebliğ kapsamında elde edilen denetim işlemleri ile ilgili olanlar da dâhil, tüm bilgi ve belgelerin üçüncü taraflarla paylaşımı Bakanlığın iznine tâbidir.

İthalatçının sorumluluğu

MADDE 14- (1) Firma, bu Tebliğ kapsamında denetlensin veya denetlenmesin, ithal ettiği ürünlerin ilgili mevzuata uygun olmasından sorumludur.

(2) Firma, TAREKS'e beyan edilen bilgi ve belgelerin doğru ve eksiksiz olmasından sorumludur.

(3) Ürünün ithaline izin verilmesi veya ürüne dair TAREKS referans numarası oluşturulması, ürünün mevzuata uygun olduğu anlamına gelmez.

(4) Bu Tebliğ kapsamında, ürünün ithal edilebileceğine dair verilen TAREKS referans numarası o ürünün ithalat işlemi dışında başka bir amaçla veya ürünün güvenli ve mevzuata uygun olduğunun ispatı olarak kullanılamaz.

Yaptırımlar

MADDE 15- (1) Bu Tebliğe aykırı hareket edenler ile yanlış ve yanıltıcı beyanda bulunanlar hakkında, Helal Akreditasyon Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun, Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararı ve Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi Hakkında Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2025/28)'in ilgili hükümleri ile ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Yetki

MADDE 16- (1) Bu Tebliğde yer alan hususlarla ilgili olarak uygulamaya yönelik önlemleri almaya ve gerekli düzenlemeleri yapmaya Bakanlığın Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 17- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinden itibaren üç ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

Eki için tıklayınız